

Goldenberg Móricné

Ezen a képen elől ül a nagynénim, Goldenberg Móricné [szül. Zip Sára], mellette a nagybátyám, Móric. A nagybácsim mögött áll a bátyám, Lőb Herman. A jobb oldalon álló férfi, ha jól tudom, anyukám egyik unokatestvére, Elijáhu és az asszony az ő felesége. A kép Jeruzsálemben készült 1948-ban, amikor a nagynénémék eljöttek látogatóba oda. Már elég idősek voltak, azt tudom, hogy már nem dolgoztak. Én ugye még nem voltam ebben az időben Palesztinában, a képet Herman bátyám adta nekem.

A nagynénémék Alexandriában laktak. A nagynéném szülésznő volt, a férje, a nagybácsi sakter volt. Nagyon jól bevált nekik ez az élet, jómódban voltak. Született egy lányuk és három fiúk. Volt egy gyönyörű nagy házuk. A szombatot tartották, de utaztak szombaton. Azt mondta Szára, hogy nem bűn utazni, mert nem ő vezeti a villamost. Modern nő volt. Haja volt, nem hordott parókát. Zsinagógába jártak. Nagy zsidó közösség volt Alexandriában. Sok nyelven beszéltek, spanyolul, arabul. Amikor jött a Nasszer, el kellett menekülniük Egyiptomból. A pénzüket Svájcba és New Yorkba mentették át. A bácsi és a néni Izraelben halt meg. A zsidó vallás szerint Izraelben kell eltemetve lenni. Ez az 1950-es évek elején történt.

A bátyám, Herman 1938-ban elhatározta, hogy elhagyja az országot [Romániát]. Már akkor jöttek a románok, a vasgárdisták [lásd: Vasgárda] Kolozsvárra, felégették a templomokat, összetörték a zsidó boltokat. Cvi [Herman] azt mondta, hogy akkor ő elhagyja az országot. Persze nem lehetett menni Palesztinába, az angolok uralkodtak, nem engedték be, és akkor illegálisan elment, és valahogy 1939-ben megérkezett Rodoszba. Azt hiszem, Törökországon keresztül ment. És akkor kijutott Izraelbe [Ez akkor Palesztina néven brit mandátum volt. Izrael állam 1948-ban alakult meg. -- A szerk.]. Akkor még nőtlen volt, Izraelben nősült, pesti lányt vett el. Elhagyta a vallást, aztán később megint visszatért hozzá. Most megint nagyon vallásos ember. Modern vallásos ember. Horgolt kipája van. Netanján laknak. Két gyerekük van, egy fiú és egy lány. A lány nagyon vallásos, igazi ortodox, nyolc gyereke van. A fiú kevésbé, neki három gyereke van. Szorosan tartom velük a kapcsolatot.